

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-32

Frontharcosok esküje

Ott, ahol a világháború legborzalmasabb csatája zajlott hónapokon, éveken át szakadatlanul, ott amerre csak ember ellát, vérrel áztatott minden rögnyi föld, ott ahol az ágyuk ércorkái bömblöttek szüntelenül: halál, halál, — ott Verdunben tizenkét millió hősi halott emlékét idézve tüzték ki a béke galambfehér lobogóját a frontarcosok. A frontarcosok, akik Franciaországból, Angliából, Belgiumból, Csehszlovákiából, Portugáliából és más messzi országokból zárandokoltak oda nagy és szent tanúságtételt tenni, hogy ők nem akarják többé egymás testvéri vérént ontani. A legilletékesebbek, a nagy hekatomba koronatanúi és fájdalmasan cselekvő részesei gyűltek Verdunban össze, nem hiányoztak az örök ellenségnek hirdetett németek sem, sőt még az ázsiai szovjetterületekről is jelentkeztek volt frontarcosok. Százegyzenti ember, valóságos hadsereg gyűlt össze már alkonyatkor e véráztatta tereken, de még ez az óriási tábor is csak törpe képviselete volt annak a milliárdnyi szívnek, amely az ő gondolatukban velük dobban. Mert hiszen az ő kívánságuk tulajdonképpen mindenkié, hogy ne legyen többé háború és ujjmutató akarata azoknak is, akik ismeretlen és ismeretlenül, gyakran még honi sírtól is megosztva, ott porladnak valahol messzi föld alatt. Igen, a hősi halottak a béke legparancsolóbb sürgetői, akiknek az éjszaka érkező fájlavivők a bouaumonti emlékművön világosságot gyújtottak, miközben közel és távol, még a legelrejtettebb faluban is megszólaltak a harangok. A harangok, amelyek ezüstös csilingeltől mély bugásig egyetlen fohással szálltak az ég felé, amikor a lobogók háromszor meghajoltak és az egybegyűltek szöszölője háromszor idézte a halott hősök szellemét. És elhangzott a nagy fogadalom: azok akik itt és más helyeken pihennek, nem érték el azt a békét, amelyet óhajtottak, csak haláluk adta meg számukra a nyugalmat.

Ők már némán pihennek a feltámadásig. De a mi részünkről egyenes szentségtörés lenne, ha megengednénk a jövőben azt, amit ők — gyűlöltek. Tartozunk az általuk hozott ön-feláldozásért azzal, hogy fentartsuk a békét. És hogy mi azt meg is fogjuk őrizni, arra esküszünk. Ezt a fogadalmat tették a világháború gólgóthájánál, Verdunban a frontarcosok és ebben a fogadalomban egyik velük mindannyian azok, akik velük küzdöttek, egymás ellen harcoltak és az emberi megpróbáltatások e legszörnyűbb négy évtized végi életét. De nemcsak ők vannak velük, hanem az új nemzedék is, amelynek nem lehet az a végzete, hogy ismét vérpadra menjen. És a frontarcosokkal van a másik legnagyobb hatalom is. Az anyák, akik nem azért szülik gyermekeiket fájdalommal a világra, hogy azoknak a boldogság helyett a srappell, a golyó, a gáz, a kínhalál legyen osztályrészük. A frontarcosok és az anyák tehát egy fronton vannak: a béke frontján. A világ két legnagyobb hatalma együtt. Az erő és a szeretet hatalma. És azt hisszük ez az összekapcsolódás mégis csak hatályosabb lesz, mint a fegyvergyárosok, a hadseregszállítók és azoknak a gonoszul megvásárolható politikusoknak alvilági maffiája, akik az ő gyalázatos hasznukért szüntelen abban mesterkednek, hogy még az elmúlt háborúnál is átkosabb pusztulásba zúdítsák ezt a megkínzott világot.

(Flaneur)

Titulescu és Mihalache tegnap két izben is folytattak hosszabb tanácskozást

Titulescu külügyminiszter és Tatarescu miniszterelnök találkozására végre megtörtént. Tegnapi lapunkban már jeleztük, hogy a miniszterelnök poianai birtokáról visszatért a fővárosba, hogy eleget tegyen a külügyminiszter hívásának és megtárgyalja vele a belpolitikában követendő új irányelveket.

A megbeszélés a kormány két tagja között igen sokáig tartott és csak a hajnali órákban ért véget.

Hogy miről tárgyaltak és milyen meg-

Maniu is bekapcsolódik a politikai tárgyalásokba

Jellemző egyébként, hogy hivatalos jelentések hiányában a legkülönbözőbb és ellentétes hírek keringenek a politikai tárgyalásokkal kapcsolatban. Ellenzéki körökben tegnap már bizonyosra vették, hogy a liberális kormány benyújtja lemondását és helyét a nemzeti parasztpárt kabinetje foglalja el.

Erre abból következtek, hogy Titulescu igen hosszas megbeszélést folytatott Mihalacheval. Arról is beszélnek, hogy Titulescu talán még a mai nap folya-

Egybehívják a kisántánt állandó tanácsát

Beavatott körök szerint, amelyek véleményét nem befolyásolja a kormánybuktatás és egy másik párt esetleges uralomra kerülése, Titulescu hazaérkezése és a politikai körökkel való tárgyalásai első sorban a külpolitikai helyzet alakulásával vannak összefüggésben. Amint a német-csútrák megegyezés mutatta, a külpolitikában váratlan események nem tartoznak a ritkaságok közé. Titulescu, hogy az ország érdekeit minden körülmények és minden esetleg bekövetkező változások közepette is képviselhesse, szükségének tartotta elsősorban az uralkodó előtt teljes őszinteséggel feltárni a nemzetközi helyzetet, másodsorban pedig a kormányt is olyan belpolitikai irány követésére rábírni, amely minden eshetőségre biztosítja számára a cselekvési lehetőségét.

Ehhez elsősorban szüksége van arra, hogy Románia nagy nyugati szövetségese ne kifo-

egyezésre jutottak, arról semmi bizonyosat tudni nem lehet. Csak annyi a tény, hogy Tatarescu nem kötötte le magát minden feltétel nélkül azon irányelvek mellett, amelyek követését Titulescu szükségesnek mondotta, hanem tudomásul véve Titulescu követeléseit kijelentette, hogy

végleges választ a csütörtöki minisztertanács után fog adni.

Tatarescu ugyanis nem kíván egymaga dönteni és ezért az egész kérdéskomplexumot a minisztertanács elé viszi.

mán találkozik Maniuval, akihez régi baráti szálak fűzik.

Maniu ugyanis tegnap Bucarestbe érkezett — kormánykörökből származó magyarázat szerint — azért, hogy résztvegyen Condeescu tábornok temetésén, a valóságban pedig a nemzeti parasztpárt erdélyi vezérének fővárosi tartózkodása alkalmat szolgáltat arra, hogy

a külügyminiszterrel megvitassa egy a belpolitikai, mint a külpolitikai helyzetet.

gásolhassa a kormány belpolitikai ténykedéseit.

Titulescu állítólag elhatározta, hogy amennyiben nem sikerülne teljes megegyezésre jutni Tatarescuval és kormányával, úgy azt fogja javasolni a királynak, hogy a liberálisok felmentésével az összes nagyobb pártok vezetőinek bevonásával ugynevezett

nemzeti koncentrációs kormányt nevezzen ki.

Ebben az esetben ugyanis mindenkor hivatkozhat arra külföldi tárgyalásai során, hogy a kormány az ország valamennyi rétegét képviseli.

Annak igazolását, hogy a külügyminiszter hazaérkezése elsősorban a külpolitikai helyzettel van összefüggésben, politikai körökben abban is látják, hogy sürgősen egybehívják a kisántánt állandó tanácsát, amelynek Titulescu külügyminiszter az elnöke.

A tanács valószínűleg Bucarestben ül össze és leszögezi azt a külpolitikai magatartást, amelyet a kisántánt-államoknak az őket fenyegető veszély esetében tanusítani kell.

Politikai körökben igen nagy jelentőséget tulajdonítanak azoknak a tárgyalásoknak, amelyeket Titulescu az ellenzéki pártok vezetőivel folytatott.

A külügyminiszter tegnap először Mihalacheval tanácskozott és a két politikus megbeszélése két órán keresztül tartott, de arról semmi nem került nyilvánosságra.

Bizonyosra veszik, hogy elsősorban külpolitikai kérdések kerültek szóba. Ellenzéki, de főleg nemzeti parasztpárti körök biztosra veszik, hogy Mihalache-nak a tanácskozásokba való bevonása biztos jele annak, hogy a kormány esetleges lemondása után csak a nemzeti parasztpárt kerülhet uralomra.

Megerősíti ezt a körülményt még az is, hogy Titulescu tegnap este másodsor is találkozott Mihalacheval és ismét hosszasan tanácskozott vele.

Titulescu tegnap délután még Filipescuval, a konzervatív párt vezetőjével is tárgyalt és Filipescu ebédén is vendégül látta a külügyminisztert. A délutáni órákban újabb Tatarescu—Titulescu megbeszélésre került a sor. A tanácskozások sora ezzel még nem ért véget és a belpolitikai helyzet végleges tisztázása holnapra várható.

Legújabb jelentés szerint tegnap délután félnégy órakor Tatarescu, Antonescu és Inuletz közös megbeszélést folytattak Titulescuval. Ez a találkozás hat óráig tartott. Kormánykörökben úgy hiszik, hogy a belpolitikai helyzet nehézségeit az utóbbi órákban némileg sikerült enyhíteni. A helyzet tisztázását a minisztertanács hozza meg, amelyet már ma tartanak meg. Tegnap este Titulescu találkozott Brătianu Dinuval is, aki Constantából érkezett a fővárosba.

Franciaország nem hajlandó Németországot Brüsszelbe meghívni

A locarnói hatalmak értekezletét — amint azt megirtuk — július 22-re Brüsszelbe hívták össze. Erre az értekezletre tudvalevőleg Németországot nem hívták meg, Olaszország pedig az az utasította vissza a meghívást, hogy Németország nélkül nem hajlandó a tárgyalásokon résztvenni. Olaszországnak ez a határozott magatartása arra indította az angol kormányt, hogy szintén lemondja a brüsszeli értekezleten való részvételét. Londoni vélemény szerint nem lenne semmi értelme annak, hogy a locarnói hatalmak értekezlete Anglia és Franciaország tárgyalásává zsugorodjék össze. Emiatt indítványozta a brüsszeli konferencia bi-

zonytalan időre való elhalasztását. Abban biznak, hogy belátható időn belül sikerülni fog Németországot rábírní arra, hogy szintén vegyen részt a tanácskozásokon és ebben az esetben nem lesz semmi akadály annak, hogy Olaszország delegátusai is megjelenjenek az értekezleten.

Beavatott angol politikai körökben nyíltan beszélnek arról, hogy Anglia külpolitikai gondjai ismét sűrűsödnek. Franciaország ugyanis semmi esetre sem hajlandó beleegyezni abba, hogy Németországot is meghívják Brüsszelbe a Locarnói hatalmak értekezletére, még abban az esetben sem, ha Olaszország részvételének egyéb akadályja nem volna, mint a

Földközi tengeri paktum. A francia kormány nem mutat nagy hajlandóságot a brüsszeli értekezlet elnapolására és közölte is Londonnal, hogy a konferenciát még abban az esetben is meg kell tartani, ha azon csak Franciaország, Anglia és Belgium vennének részt.

Londoni legújabb jelentés szerint a brüsszeli konferencia elhalasztása most már véglegesnek mondható, mert az angol kormány nem hajlandó a Földközi-tengeren fogantatott intézkedéseket, amelyek pedig legfőbb okai Olaszország távolmaradásának a konferenciáról, visszavonni és így azok az intézkedések szankciók megszüntetéséig érvényben is maradnak.

terhelő adatokkal. A vádirat most készült el és azzal együtt a bűnügy iratcsomója már háromszázhuszonegy gépelt oldalt tesz ki. A vizsgálat befejezése előtt állott, amikor megérkezett a fővárosból a vegyvizsgáló állomás jelentése. A vegyi vizsgálat eredményét részletesen csak a vizsgálóbíró ismeri, de annyi mégis kiszivárgott, hogy a vegyvizsgálat egyáltalában nem igazolta, mintha az állítólag mérge által elpusztult emberek halálát a mérge okozta volna. A belső részében ugyanis nem találták meg a mérge nyomait, ami viszont még nem jelenti a vád alá helyezett asszonyok ártatlanságát, mert hiszen beismerték a tömeggyilkosságot és olyan mérget is használtak, amely az emberi szervezetben tartós nyomot nem hagy. A tömegmérgezés ügyében különben augusztus hónapban sor kerül a törvényszéki tárgyalásra.

Fogházra ítélték egy ügyvédet

Az aradi törvényszék most hirdetett ítéletet Székely Aladár dr. aradi ügyvéd ügyében, aki egyik tárgyalás alkalmával azt mondotta Nagy Sándor dr. ügyvédre, hogy az ítéletábrán azért lett pernyertes, mert térdre borult a tábla-bírók és az ügyész előtt. Székely Aladár dr. ellen erre Nagy Sándor dr. ügyvéd feljelentésére megindult az eljárás és ennek folyamán az ügyvédi kamara fel is függesztette ügyvédi gyakorlási jogát. Az aradi törvényszék több tanu kihallgatása után begazolták látta az ítéletábrán megsértését és ezért egy hónapi fogházra és tízezer lei pénzbüntetésre ítélte Székely Aladár dr. ügyvédet, aki az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

1780 embert

gyilkolt meg a hőség Amerikában

Newyorkból jelentik, hogy az amerikai hőség pusztítása csak most bontakozott ki teljes arányában. Az óriási anyagi káron kívül eddig 1780 ember halt meg a gyilkos forróság következtében. Egyedül Ontario államban 480 volt a hőgutában meghalt emberek száma. Az amerikai statisztikai hivatal kimutatása szerint az utóbbi napokban meteorológiai intézet jelentése szerint a hőség miatt. A városok hullaházai megteltek az utakról összeszedett ismeretlen halottakkal. Amerikában a hőhullám még tart és a meleg fokozódásától tartanak.

Városunkban tegnap borulás váltakozott napsütéses idővel. Délután a napon harminc Celsius fok meletget mutatott a hőmérő, míg árnyékban huszonehét fok meletget mértek. A meteorológiai intézet jelentése szerint a hőmérséklet kissé emelkedik és változó felhőzetrel több helyen eső és főleg északon, zivatar várható.

20.000 millió fontot költött

1935-ben fegyverkezésre a világ!

Baldwin angol miniszterelnök mi-nap a cambridgei Leys középiskola záróünnepélyén szenzációs beszédet mondott. Többek között kijelentette:

— A természet rendje szerint már nincs sok időm hátra és mi, öregek, azt várjuk, hogy ti, fiatalok, lépjétek nyomunkba. Sohasem fogjátok megtudni, mennyit szenvedünk a háborus nemzedék elpusztulása miatt. Negyvenhét éves voliam, amidőn megindult a tömegszárlás és mint miniszterelnöknek lépten-nyomon látnom kell,

milyen irtózatosan hiányoznak ma Angliának minden téren és hivatásban a 40—45 évesek.

A konzervatív párt miniszterelnöke ebben a beszédében csodálatosan találkozott a liberálisok vezérével, Lloyd George-zsal, aki ugyanis a londoni baptista templomban így beszélt:

— A világ még nem heverte ki a történelem legrettenetesebb vérvesztését és

már újabb, még irtózatosabb háborúra készül.

Anglia 300 millió fontot költ fegyverkezésre a rendes havi kiadásokon kívül csak azért, mert az összes többi országok is fegyverkeznek. Az állítólag keresztény Európa országai ma a tömegszárlás gépezetének tökéletesítésén versengenek egymással.

A fegyverkezés és a háboru kérdése most erősen foglalkoztatja egész Angliát. Az egyik egyházmegye közgyűlésén is erről beszéltek és Henston püspök a következőket mondotta:

— Az angol haderő a világbéke őre. A modern katona emberséges és kiméletes módon folytat háborút és ma az angol hadsereg sokkal többet tesz a kereszténységért, mint Oroszlánszövű Richard tett.

Anglia csak igazságos ügyért ránt kardot és a békét nem lehet tiszta fecsegéssel megvédeni.

A nagy fegyverkezést erősen érzi az angol közgazdasági élet. A lázas erővel folyó munka folytán rendkívüli módon megnövekedett Anglia acélszükséglete és a termelés állandó fokozása ellenére ma acélhiány, fenyegeti az angol gyár-

ipart.

Az iparvidékek acélkohói éjjel-nappal szakadatlanul üzemben vannak.

Tábornokok és írők figyelmeztetik az angol közvéleményt a háboru veszedelmére.

Sir Philip Chetwode tábornagy, az indiai haderő volt főparancsnoka, a londoni tüzérhadosztály ünnepén tartott beszédében ezt mondta:

— Nagyon veszedelmes idöket élünk. A béke legjobb biztosítéka csak az le-

het, ha betelik valamennyi ezred létszáma az egész birodalomban. Ez többet ér, mint minden Népszövetség.

W. Arnold Foster tanár a leeds békeértekezleten kijelentette, hogy a világ nemzetei 1935-ben 20.000 millió fontot költöttek fegyverkezésre, azaz kétezer millióval többet, mint 1934-ben.

Sulyosbitja a veszedelmet a fegyverkezést burkoló titkosság. Az ilyesmivel elháríthatatlan világrobbanáshoz vezet.

A vakmerő betörések és lakásfosztogatások már vendszeressé válnak városunkban

Városunkban újabb vakmerő betörés történt. A betörők behatoltak Szemző Alfréd kereskedő III. kerületi Treboniu Laurian utca 7. szám alatti lakásába és azt kifosztották. Szemző és felesége két hét előtt Erdélybe utaztak és a lakást a kereskedő feleségének fivérére, Kohon Károly gabonakereskedőre bízták. Ennek megbízásából a nevelőnő hetenkint kétszer szellőztette a lakást és ellenőrizte, nem történt-e valami baj. Legutóbb, amikor a nevelőnő belépett a lakásba, megdöbbenéssel látta, hogy ott hivatalan vendégek jártak. Betörők feltörték a szekrényeket és

azok tartalmát a földre dobták. Azután feldúlták az egész lakást, amiből arra lehet következtetni, hogy pénzt kerestek. A betörésről értesítették a rendőrséget, amely megállapította, hogy a betörők álkulcs segítségével nyitották ki az előszoba ajtót és leszerelték a biztosító láncot is. Amikor így bejutottak a lakásba, felfestették a szekrényajtókat és értékes ezüst értéktárgyakat, valamint ruhákat vittek el. A lakásban van egy Wertheim-szekrény is, azonban a betörők ahhoz nem nyultak. A tettesek kézrekerítésére megtették a szükséges intézkedéseket.

A mérgekeverő mehalai asszonyok áldozatainak holttestében a vegyi vizsgálat nem talált mérget

Az elmúlt év őszén sokat foglalkoztatta a közvéleményt Bittenbinder Erzsébet és Neukom Mária mehalai asszonyok bűnügye. A két asszony ugyanis a vizsgálat adatai szerint több személyt megmérgezett és ezeket halála után felfeltették a biztosítási összeget. A vizsgálóbíró letartóztatta őket, az áldozatok holt-

testét pedig exhumálták és a belső részeket a bucarestii vegyvizsgáló állomásnak küldték meg annak a megállapítására, hogy milyen mérget tartalmaznak. Közben megindult a széleskörű vizsgálat is. Az asszonyok beismerő vallomást tettek és egymásután teltek meg a jegyzőkönyvek a tanuk vallomásával és a különböző

VALIUG

(Ferencfalva) Resija mellett

klímatisz üdülőhely. Gyermeknek különösen ajánlható. Svájci Alma, szabadfürdő. Elsőrangú ellátás. Napi pénz 85—100 lei. Felvilágosítás és prospektus a valiugi községében kapható.

Községi előjáróság

Váratlanul Bécsbe érkezett a cseh miniszterelnök, mert az osztrák-német megegyezés fájdalmasan érintette Prágát

Hodza a Milán dr. csehszlovák miniszterelnök hétfőn este váratlanul és a legszigorubb inkognitóban Bécsbe érkezett. Az utazás kétségtelenül összefüggésben állt a legutóbb nyilvánosságra került osztrák-német megegyezéssel, amely közelről érinti Csehszlovákiát is. Azt mondják, hogy

Hodza tiszta képet akart nyerni a német-osztrák megegyezés várható fejleményeiről és ezért kereste a sürgős alkalmat az illetékes osztrák körökkel való megbeszélésre.

Ugyanezért sürgősen Prágába hívták Mastny berlini csehszlovák követet, aki állítólag Hodza miniszterelnök visszaérkezéseig marad Prágában és a nyert tapasztalatokat azután kölcsönösen kiteserlik. Bécsi hivatalos körökben egyébként a legnagyobb titkolózással kezelték Hodza ausztriai utazását és még arról sem hajlandók nyilatkozni, hogy a miniszterelnök meddig marad Bécsben. Annnyit azonban a legnagyobb titkolózás ellenére is sikerült megállapítani, hogy Hodza bécsi látogatásának rendkívül nagy jelentőséget kell tulajdonítani.

A bécsi csehszlovák követség vezető állása ezidő szerint betöltetlen és ez is egyik oka Hodza személyes utazásának.

Az osztrák kormány egyébként a bécsi lapoknak utasítást adott, hogy Hodza ottani tartózkodásáról semmit se közöljenek.

A csehszlovák miniszterelnök két-három napig szándékozik Bécsben maradni és ez alatt Schuschnigg kancellárral is találkozik. Hodza tárgyalásait két szempont vezeti. Az egyik szerint Hodza tudni óhajtja, mennyiben felel meg a valóságnak egyes lapok ama hirtel, hogy a német-osztrák megegyezés olyan klauzult is tartalmaz, amely szerint megállapították a szerződő felek abban, hogy három évig a Habsburg-kérdést és a restaurációt nem érintik.

A másik szempont, amely felől Hodza tájékozódni akar az, hogy mennyiben volna lehetséges Csehszlovákiának csatlakozása a római egyezmény aláíró államokhoz és miképpen haladhatna velük együtt külpolitikai téren.

Más forrásból eredő hír szerint Hodza miniszterelnök a tegnapi napot magánemberként még Bécsben töltötte és ma már visszautazik Prágába. Hivatalosan kijelentik, hogy semmiféle érintkezés nem volt Hodza és az osztrák hivatalos tényezők között. Azzal a kijelentéssel el-

lentében, hogy Hodza már Prágába visszautazott volna, a csehszlovák távirati iroda azt közli, hogy a miniszterelnök Bécsen át Svájcba utazott szabadságra. Bécsi tartózkodásának pedig teljesen magánjellege volt.

Az angol lapok szintén felfigyeltek Hodza bécsi látogatására és a Daily Herald szerint Csehszlovákiát fájdalmasan lepte meg az osztrák-német megállapodás.

Hodza ezért Bécsbe sietett,

Hitler rövidesen visszacsatolja Danzigot Németországhoz

Párisban komoly formában terjedt el tegnap a hír, hogy Hitler német birodalmi vezér rövidesen megvalósítja Danzig szabadállam visszacsatolását Németországhoz. A visszacsatolás azonban csak a Népszövetséggel szemben érvényesül, míg Lengyelország jogait Berlin teljes tiszteletben tartja. Eszerint Lengyelország a szabad tengeri kijáratot a jövőben éppen úgy használhatja, mint eddig is. Les-

ahol részletesen tanácskozott Schuschnigggal és minden befolyását igyekszik latba vetni, hogy lehetőleg megakadályozza Csehszlovákia elszigetelését.

Prágának az a meggyőződése — mondja az angol lap —, hogy az Európában kialakuló jobboldali arcvonal komolyan fenyegeti a nemzetközi demokráciát és remélik, hogy Anglia nem hagyja cserben a szükség óráiban a demokráta államokat.

ter, a danzigi népszövetségi főmegbízott, továbbra is Danzigban maradhat, de intézkedéseit már nem veszik figyelembe. A visszacsatolás módja az íesz, hogy a jelenlegi alkotmányt megszüntetik és teljesen német mintára bevezetik a nemzeti szocialista párt egyszemélyes elnöki rendszert, továbbá ugyanilyen szellemben átalakítják az igazságszolgáltatást és a közigazgatást is.

Az ellentétek nagy részben elsimultak és a Dardanella-értekezlet mégis eredményre vezet

A Dardanella-tengerszoros kérdésében összehívott montreuxi konferencia a legújabb jelentések szerint eredményesen fog végződni. A konferencián résztvevő államok között felmerült ellentétek ugyanis nagy részben elsimultak és Anglia sem ellenzi már azokat az orosz kéréseket, amelyek a Fekete-tengerből a Földközi-tengerbe vezető tengerszorosok szabad átjárására vonatkoznak és hajlandó abba is beleegyezni, hogy ezeket a szorosokat háború esetén teljesen elzárják. A montreuxi konferencia tegnapi összehívott teljes ülése ugyan elmaradt, mert

az angol delegátusok időt kértek a franciák által beterjesztett indítvány tanulmányozására, azonban ez az elhalasztás nem hátráltatja a tanácskozásokat, legfeljebb az egyezmény aláírását fogja néhány nappal kitolni. A francia javaslat ugyanis Franciaország és keleti szövetségeseinek szabad kapcsolattát kívánja biztosítani háború esetére és Franciaország mindenképpen meg-egyezésre akar jutni Törökországgal. Anglia elvben nem ellenzi a francia indítványt és így az egyezményt nagyobb módosítás nélkül valószínűleg még ezen a héten aláírják.

Három millió lei kártérítést követelt Ghibu Onisifor egyetemi tanár egy kisebbségi újságíró cikke miatt

Demeter Béla clujai újságíró négy év előtt több politikai és egyházi személyiség nyilatkozatát közölte Ghibu Onisifor egyetemi tanárnak azon akciójáról, amellyel azt igyekezett kimutatni, hogy az államnak igénye van az erdélyi status vagyónának egy részére. A nyilatkozók között volt Manu Dumitru görög katolikus lelkész is, aki Ghibu ténykedéséről elítélőleg nyilatkozott. Demeter cikkében Manu lelkészt úgy irta le, mint aki villogó szemei és fekete körszakála miatt Rasputinhoz hasonlít. Ghibu ezt a cikket lefordította románra és elküldötte Manu egyházi felsőbbségének. A fordításban Manu lelkész Rasputinhoz való hasonlításának olyan értelmet adott, mintha

Manu Rasputinhoz hasonló életmódot folytatna. Amikor Demeter ezt megtudta, egy cikkben megtámadta ezen fordítás miatt Ghibu Onisifort, aki viszont sajtó útján elkövetett rágalmasz miatt tett feljelentést az újságíró ellen. A közben elrendelt amnesztia folytán az ügy bünyügi része elintéződött, a bíróságnak azonban tárgyalnia kellett a dolgot, mert Ghibu nem kevesebb mint három millió lei erkölcsi kártérítést követelt.

A tegnapi tárgyaláson Ghibu professzor igen heves támadást intézett a kisebbségi újságírók ellen, akiket analfabétáknak nevezett. Ezt Demeter a legerélyesebben visszautasította és hivatkozott Pop Valer igazságügyminiszterre, aki

Szerencsés összetétel

sikerült hosszú éveken át tartó tapasztalatok és kísérletek alapján jó hozzájárulással a Jód Kaliklora fogpép-nél. A jó hatása a szervezetre közismert: baktériumölő ereje van, véredény elmeszesedés ellenes, általában antiszeptikus, rheumaellenes és fertőtlenítő. Az újságíró fenyegetett fogaknak az ápolása annál értékeesebb, mert a Jód Kaliklora fogpép használata által a száját állandóan tisztán tarthatjuk és ezzel biztosítjuk a foghús és a fogzománc erősítését, egyben pedig biztosítjuk magunkat betegségek és fertőzések ellen, amelyek nemcsak a fogakat, hanem az egész szervezetet is megtámadják.

Ugy élelőszóval, mint pedig írásban is elítélőleg nyilatkozott Ghibu tanárról az egyházi hatóságoknak küldött fordítás miatt. Az újságíró védője kérte a bizonyítás elrendelését arra vonatkozólag, hogy Ghibu miként érte három millió lei anyagi és erkölcsi kár védenének cikke miatt. Ghibu képviselője ügyfele kártérítési igényét erre három millióról ötszáz ezer leire szállította le. A bíróság nem rendelte el a bizonyítást, azonban az ítélet kihirdetését elhalasztotta.

Magyar népiünnepély sikere Lipován

A Magyar Párt lipovai tagozata mint minden évben, úgy az idén is jólsikerült népiünnepélyt rendezett. Lipova magyarsága megértéssel és szeretettel méltányolta azt a nagy kulturális munkát, amelyet a tagozat vezetősége kifejt és szinte teljes számban megjelent a népiünnepélyen. De nemcsak Lipováról, hanem városunkból is nagy számban kerekedtek fel kirándulók, hogy egy délután magyaros hangulat és lelkesedés közepette töltsenek el. A közönség szórakozásáról különböző sátrakban gondoskodtak, amelyekben lelkes magyar nők és férfiak szolgálták ki a vendégeket. A cukrászatórban özvegy Liptay Kálmán és Félix Endréné, a karikadobásnál Megyeri István és felesége, a szerencsekeréknél Bodor Antal, a laciakonyhában Ács Béláné és Holczler János, a tombolasátorban Deutsch Dezső, Lányi Bözsi, Erdős János és ifj. Kosztelny Márton, a virágsátorban pedig Liptay Ilus, Liptay Janka, Kern Totó, Gajdos Kató és Molnár Hajnal fáradoztak eredményesen. A rendezést sok lelkesedéssel Elek Gyula református lelkész, tagozati elnök Reisz Frigyes ügyvezető elnökkel karöltve vezegte. Az ünnepségen megjelent Jakabffy Elemér dr., a Magyar Párt bansági tagozatának elnöke is nagyobb küldöttséggel. Este a timisoarai Arany János Társaság változatos műsorral kultúrestet rendezett, a műsor után pedig tánc következett.

Az Olaszország elleni szankciók megszüntetése. Az Olaszország elleni büntető megkorlátozások megszüntetését egymás után határozzák el az egyes államok kormányai. Tegnap a jugoszláv kormány tartott minisztertanácsot, amelyen elhatározták, hogy a szankciókat Olaszország ellen július 15-én szüntetik meg. A londoni Reuter-iroda nankingi táviratot kapott, amely szerint a kínai központi kormány dekrétumot adott ki és ebben közli, hogy Olaszország ellen a szankciókat július hónap végével szintén megszünteti. Jeruzsálemi jelentés szerint a palesztinai kormány szintén elhatározta, hogy azonnali hatállyal megszünteti az olaszellenes megkorlátozó intézkedéseket.

Fotó-amatőrök!

Rollfilm 6x9

8 felvétel 28 Sche ner

Lei 35.—

beérkezett

Káldor Fotószaküzlet
I. Piața I. C. Brătianu 3

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-évre 160, félévre 300 egész évre 600 lei
Hatóságoknak, közhivataloknak és köz-üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

—52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—49

A „Temesvári Zeitung” nyomda nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Julius 13-tól július 19-ig városunkban a következő gyógyszerterek tartanak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a V. Alexandri-utcában levő Jahner-gyógyszertár.

A II. kerületben a Dacilor-uton levő Jahner Rudolf-gyógyszertár.

A III. kerületben a Carol bulevardon levő Mária-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Scudier-téren levő Csillag-gyógyszertár.

Az V. kerületben Kőváry—Chioreanul Iosif gyógyszerterára és Fratelian Panajoth Ernő gyógyszerterára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Hány éves a gyémánt

Az ásványok életkorának modern meghatározása a rádióaktív szétbomlás pontos ismeretén alapul. A rádióelemek ismert törvények szerint bomlanak szét héliumgázzá, ónná és egyéb bomlási termékekké s így valamilyen rádiumpreparátum hélium- vagy óntartalmából meg lehet határozni a bomlás tartamát s ezzel az életkort is. Ilyen módszerrel derítette ki A. Holmes és F. A. Parneth a kimberley-i életkorát, amelyben a híres délafrikai kimberley-i bányá gyémántjai találhatóak. A kimberley-i héliumtartalma 58 mil. éves kornak felel meg. Ennyi idő tehát az örök ifjúságban tündöklő gyémánt is. Ez a vizsgálat megerősítette a geológusok véleményét is, amely szerint a gyémánt a kréta-korban, vagyis a Földnek abban a korszakában keletkezett, amelynek jellemző állatai az óriás hullók voltak.

— **Mihai nagyvajda Angliában folytatja tanulmányait.** Fővárosi lapok arról írtak, hogy Mihai nagyvajda ősszel Angliába megy, ahol folytatja középiskolai tanulmányait. Hír szerint a trónörökös számára valóban fentartottak egy helyet az egyik angliai kollégiumban, azonban még nem bizonyos, hogy a nagyvajda ez év őszén megkezdje középiskolai tanulmányait Angliában.

— **A nemzeti parasztpárt kormánybuktató népgyűlései.** A nemzeti parasztpárt Erdélyben a legerélyesebben folytatja kormánybuktató akcióját. Ennek a mozgalomnak egyik fázisa most vasárnap lesz, amikor is a párt több száz erdélyi és bánági faluban rendez népgyűléseket, a rákövetkező vasárnap, július 26-án Abrudon lesz nagygyűlés, amelyen többek között M a n i u Iuliu is felszólal.

— **Városokat pusztít el a földrengés.** A dél-amerikai Chile állam északi partvidékén borzalmas földrengés pusztított. A földrengés — Santiago de Chileből érkezett jelentés szerint — számos várost romba döntött. A telefon és táviró összeköttetés megszakadt és így a földrengés méretei, valamint a halálos áldozatok száma egyelőre nem ismeretes. Az első hivatalos jelentés szerint Taltaliki-tó-áras a földrengés következtében teljesen elpusztult.

Izgalmas drámák a határszélen ahol puskagolyó éri a tiltott uton talált szökevényeket

Izgalmas dráma játszódott le az aradmegyei Pecica község határában, ahol a határőrök agyonlőtték Kudin Lajos magyarországi illetőségű munkanélküli fiatalembert, aki egyik barátjával Aradra készült a szüleihez. A két fiatalembert egy csendőrkáplár vette észre, aki figyelni kezdte őket. A csendőrkáplár végül is értesítette a gyanus férfiakra a határőrséget, amelynek egyik csapata körülfogta azt a kukoricást, amelyben a két fiatalembert bujkált. A határőrök csakhamar megtalálták a két rongyosruhájú férfit és megállásra szólították fel őket, de a két idegen menekülni igyekezett. Izgalmas hajszja kezdődött, amelynek során az egyik menekülő pisztolyából egy lövést is leadott. A golyó nem talált, mire a határőrök is tüzeltek. Az egyik menekült golyó érte, míg a másik megadta magát. A sebesült még néhány percig

— **Miletici Alexandru dr. újból az állami kórház igazgatójává választották meg.** Az egészségügyi törvények rendelkezéseinek megfelelően a kórházi főorvosok minden második esztendőben maguk választják meg az állami kórház igazgatóját. Ez a választás Timisoarán tegnap ment végbe és ebből az alkalomból a hét kórházi főorvos újra Miletici Alexandru dr. egészségügyi vezérfelügyelőt, a kórház eddigi igazgatóját választotta meg egyhangúlag a kórház igazgatójává a következő két esztendőre. Miletici ugyanis kinevezés folytán már eddig is igazgatója volt a kórháznak és a mostani választás csak megerősítette azt a bizalmat karnársai részéről is, amelyet az egészségügyi kormányzat részéről élvezett. Miletici Alexandru dr. megválasztása barátainak és tisztelőinek nagy táborában ószinte örömet és meglepetést keltett.

— **Bohunitzky Szeff:** Az eszteregi hitbizomány. Esztereghy Géza gróf fél év óta nem volt a birtokán. Iróasztalán fölbontatlanul állanak a hívogató, sürgető levelek. Csak azért se! Makacssága mögött a felesége még nagyobb makacssága áll: nem tud megbocsájtani. A gróf Pesten haszontalan-ságokkal veri el idejét. Ezalatt a bajok Eszteregen nőnek. Kettőn fonják köréje a hálót: jogtanácsosa és jószágkormányzója. Esztereghybe a dolog, egyszerre életet önt: hazautazik, fölvenni a harcot! Egy letűnt fajta minden izét, színét, büneit és sebeit tárja föl ebben a regényben. Nyugat kiadásában kartonálva 66.— lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Nyugat-kiadványok teljes jegyzékét.

élt, azután meghalt. A másik fiatalembert elmondotta, hogy Szőnyi Pálnak hívják és Kudin Lajos nevű barátjával Aradra igyekezett. Az volt a tervük, hogy mint jó futballisták elhelyezkednek az egyik aradi futballcsapatban. Pénzüik azonban nem volt, mire megpróbáltak átszökni a határon. A határőrök váratlan közbelépése azonban drámai fordulatot adott a tervnek.

Hasonló halálos kimenetelű tragédia játszódott le Felsőcsemene magyar-jugoszláv határközség közelében is, ahol Karlovics Imre és egy hasonló koru társa csolnakon keltek át a Mura folyón, hogy Jugoszláviából dohányt csempésszenek. A jugoszláv határőrök azonban észrevették őket és valóságos sortűzet adtak le rájuk. A golyók találtak és úgy Karlovics, mint társa meghaltak. Az esetet vegyes magyar-jugoszláv bizottság vizsgálja felül.

— **Szent István halálának kilencszázadik évfordulója.** Budapestről jelentik, hogy a magyar kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak, amelyen foglalkoztak Szent István király 1938-ban bekövetkező kilencszázadik halálának évfordulójával. Ezt az évfordulót magyarán ünnepség keretében ülik meg Magyarországon és már most széleskörű rendezőbizottságot bíztak meg az előkészület munkájával.

— **Rendőrt gázolt el egy autó.** Resitán egy gépkocsi elgázolta Kozák Vazul harmincöt éves közrendőrt, aki a fején és a mellkásán súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenség után a gépkocsi nem állt meg, hanem a soffőr vad iramban elmenekült. A rendőrt a járőrök találták meg és beszállították a kórházba. Keresik a gázoló soffőrt.

— **Összeütöknék a sárgák seregei.** Shanghai jelentés szerint a délkínai hadsereg tábornokai elhatározták, hogy sürgősen megütköznek a kantoni kormány csapatával. Az északi hadsereg ugyanis megindult Kwantung tartomány felé és a déli hadsereg ezt az előnyomulást akarja megakadályozni. Kínában immár fellángolt a polgárháború.

— **Kémkedéssel vádolt egykori tengerész-tiszt.** Washingtoni jelentés szerint az amerikai rendőrség letartóztatta F a r m w o r t h volt magasrangú tengerész-tisztet, akit kilenc év előtt különböző szabálytalanságok miatt kizártak az amerikai hadsereg kötelékéből. A volt tengerész-tisztet azzal gyanúsítják, hogy Japán részére kémkedett.

— **Leesett a vasúti műhely tetejéről.** Pansilesu Dumitru huszonhét esztendő lakatos tegnap délután a negyedik kerületi vasúti műhely háztetőjén dolgozott. Munka közben azonban megcsuszott és olyan szerencsétlenül esett le, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett. A mentők beszállították a kórházba.

Nevető áruház

Ugyancsak furcsa eset történt az egyik párisi áruházban. A délelőtti nagy forgalomban egyszerre csak mint-ha összebeszéltek volna — mindenki elkezdett viharosan kacagni. Alkalmazottaknak és vevőknek egyformán nagy forgalomban — hullott a könnye a végtelen nevetéstől. A nagy nevetésnek később megadták az árat valamennyien. Közönség és személyzet, mindenki, aki csak ott tartózkodott abban az időben az áruházban, megbetegedett. A személyzetnek több mint a felét kórházba kellett szállítani. A többi pedig csak inhalátor hosszas alkalmazása után lett jobban. Az orvosok megállapították, hogy az áruházban a kérdéses időben a hűtőköszülékből kéndioxid szabadult ki s ez a gáz ugyanolyan természetű, mint a „nevetető gáz”.

PAPEN LESZ NEMETORSZÁG LONDONI KÖVETE. Berlinből jelentik, hogy diplomáciai körök értesülése szerint von Hoesch, a tragikus hirtelenséggel elhunyt londoni német követ helyére Papen jelenlegi bécsi német követet nevezik ki.

— **Az angol király is érdeklődött a magyar sportférfi autóbalesete iránt.** A londoni országuton halálos autóbaleset érte Petrovics Vidor magyar földbirtokost és ismert társaságbeli autóst, aki a magyar automobilklub főtitkára volt. A földbirtokos Lyka István nevű barátjával vidéki kirándulásról tért vissza London felé. Az országuton azonban a gépkocsi ismeretlen okból felborult és Petrovics Vidor azonnal meghalt, míg barátja súlyos sérüléseket szenvedett. Az autóbalesetről egy Magyarországon járt angol arisztokratától az angol király is tudomást szerzett és nagy részvétet fejezett ki a tragikus szerencsétlenség részleteiről. Ugyanakkor a háziorvosát is elküldte a sebesült Lyka Istvánhoz és jelentést kért annak állapotáról. Az autókatasztrófa Londonban nagy részvétet keltett, mert Petrovics Vidor számos angol arisztokrata családdal volt barátságban.

— **Öngyilkosságba kergette kolleganóját.** A fővárosi törvényszék tegnap ítéltékett Borcea Lucia, jassii orvosnő felett, akit azzal vádoltak, hogy ő készítette öngyilkosságra Garneata Elvira orvosnőt. Borcea Lucia ugyanis szökváltásba keveredett Garneata Elvira orvosnővel, akit felfüggetlenül a bántalmazás annyira elkésztetett Garneata orvosnőt, hogy a lakására sietett és föbelötte magát. A törvényszék igazoltnak látta a vádat és Borcea Luciát egy hónapi fogságra, valamint ötven ezer lei pénzbüntetésre ítélte, egyben ötven ezer lei kártérítés megfizetésére is kötelezte.

* **Budapestre érkeve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20 százalék engedmény.**

Küldj pénzt!

A nagykereskedő fia szabadságra Ostendébe utazott és az első napokon minden pénzt elvesztette a játékkaszinóban. Mit tehetett, sürgőnyözt az apjának:

— Pénztárcámat elvesztettem, küldj azonnal pénzt!

A táviróhivatalból kijövet az ifju egy régi ismerősével találkozott, akitől kisebb összeg kölcsön kapott. Nosza, rohant a bankba a kaszinóba és egy óra alatt minden elvesztett pénzt visszanyerte. Azonnal feladott egy újabb táviratot:

— Ne küldj pénzt, pénztárca megkerült!

Ezzel sietett vissza a játékkaszinóba és két óra múlva természetesen egy fillérje sem maradt. A szálloda portása előlegezte az újabb sürgőny árát. Ezt táviratozta:

— Küldj mégis pénzt. Pénztárca megkerült, de ürese ...

Băile Lipova (A Bácság gyöngye)

Az ország legszebb és legmodernebb szénsavas-pezsős strandfürdője

SZIV és vérkeringési zavaroknál, verna-
 meg-etegetéseknél, a vesevezeték zavarainál
 (prostata stb.) rheumánál, idegyengéségnél,
 neurasteniánál, valamint **női betegségek**nél
 gyógyulást nyújt.

Kérjen prospektust a következő címen:

Stațiunea Balneară S. A., Lipova

OLVASSA ÉS TERJESSZE

A DELI HIRLAPOT!

Lőszerellátási igazgatót neveztek ki az angol hadsereg felszerelésének tökéletesítésére

Az angol alsóház tegnapi ülésén Duff Cooper hadügyminiszter kijelentette, hogy a hadsereg felszerelésének gyorsítására lőszerellátási igazgatót nevezett ki. Ennek feladata lesz a különböző fegyvernemek lőszerrel való ellátásának összhangba hozása és a kormány tervei alapján való meggyorsítása. Erre az állásra Sir Harold Brown altengernagyot, a tengeri haderők főmérnökét nevezték ki. Thorne munkaspárti képviselő: A kormány állandó rémlátomásaira az a kérdés, vajjon elhatároztuk-e már, hogy mikor üzenjük meg a háborút? Zajos derűtség fogadta a képviselő szavait, amelyekre azonban a hadügyminiszter nem válaszolt.

Cramborne külügyi államtitkár

ezután kijelentette, az angol-egyiptomi tárgyalások annyira előrehaladtak már, hogy mindkét fél képviselőiből álló szövegező bizottságot küldtek ki, amely az egyezménytervezet összes katonai szakaszait készíti el. A polgári szakaszok és a Szudánnal való megegyezés kérdéseiben a tárgyalások a szövegezésig még nem érkeztek el.

Az angol alsóházat Helgoland szigetének a németek részéről történő megerősítése újból foglalkoztatta. Cramborne államtitkár egyik interpellációra válaszolva kijelentette, hogy nincsen tudomása milyen kaliberű nehéz ágyúkkal látták el a németek az erődítéseket és leszögezte, hogy ebben a kérdésben tett kijelentéseikhez nincsen hozzáfűznivalója.

Pánirodalmi kongresszus

Suszteropoliszban

Batovban, a cipőgyárosok koronázatlan királyának gyári székvaróságában nagyfontosságú irodalmi gyűlés zajlott le a minap. Bata a Romániában is jólismert cseh nagyiparos hívta meg tanácskozársra a csehszlovákiai cseh, szlovák és német írókat. Ennek az újszerű helikoni összejövetelnek azonban nem az volt a célja, hogy az egybesereglett írók a literatúra ügyét-baját egymásközt megvitassák. Nem tanácskoztak, hanem inkább ők voltak azok, akik tanácsot kaptak Batától, milyen irodalmat kell kicseréniök, kiszabniök és elkészíteniök a jövőben, ha azt akarják, hogy gyártmányaik kedveltek, tartósak és népszerűen felvevőképesek legyenek a nagyérdemű vevőkör, — illetoleg pardon — az olvasókörzetség körében. Bata, mint kitűnő szakember, természetesen elsősorban az anyagra fekteti a fősúlyt és a megírásnak nem oly gyanus sallangjaira, mint például: elhivatottság, tehetség, stílus, eszmeiség. Szólott tehát köréje sereglett tanítványaihoz imígy:

— A témát ezentúl a technikai munka hétköznapijából kell venni, mert az új irodalomnak már a lesz a rendeltetése, hogy az ipari termelés vívmányait „ünnepelje”.

Valóban léleklató idézet. Ő már rájött, hogy milyen lesz az új irodalom, rájött arra a titokra, amelyről a világ összes tollforgatóinak együttvéve sem sikerült lehozni a szaiszi fátyolt. Nagyszerű. Most már mindenki csakhamar sutba dobja Anatol France-t, Bernard Shaw-t, Goethe-t, a szerencsétleneket, akik mindig csak az örök emberivel foglalkoztak és türes szalmacséplés közepette végleg megfeledeztek arról, hogy illene már egyszer az ipari termelés vívmányait is

— Ujból érvényben a régi olasz-román fizetési egyezmény. A Nemzeti Bank körrendeletben értesítette az országban levő fiókjait, hogy az Olaszország elleni szankciókat a mai nappal megszüntették és így újból érvénybe lép a régi román-olasz fizetési egyezmény.

— Vitriolos féltékenységi dráma történt tegnapi a fővárosban. Egy Abramovici nevű kereskedelmi ügynök vitriolt öntött szerelmese arcába, mert az asszony nemrég elhagyta. A maró folyadék súlyos roncólásokat okozott az asszony arcában úgy, hogy kórházba kellett szállítani. A féltékeny embert a rendőrség őrizetbe vette.

„ünnepejni” legalább egy kis szonettben. De most majd pörül jár még a lira is. Csak egy kis türelem még. disznósajtot fognak csomagolni a Vér és Arany kötetébe, mert Ady helyett a Bata cipőgyár évi mérlegének ódját fogja rajongva olvasni a kipirult arcú ifjú nemzedék. Maupassant helyett viszont majd technikai novellát olvasunk visszafajított lélegzettel a legujabb rendszerű dongagyártásról. Hogy pedig a sórpar sem maradjon kinullázva a művészet megváltó friss akarásaiból, talán rá lehetne birni Thomas Mann-t, hogy legközelebbi nagy ezereoldalas regényének címe ez legyen: *Mig a kicsi kis komlóvirágból valódi, dupla, törvényesen védett Gollát-sör lesz. Kaland, romantika, fantázia tekintetében is megrovó álláspontot foglal el Bata. Nem kell Sherlock Holmes, Shakespeare is vonulhat már a balfenekre az ő erkélyjeleneteivel. Ha kaland kell vagy romantika, ott vannak a repülőgépek és egyéb gépek. Mi az, hogy Romeo és Julia meg egyéb emberi rejtélyek a lélek a szív körül? Akár mondhatnánk rögtön az ő izlése szerint egy nagyszerű detektív témát. Jobb mint Poe Edgar. Például: Mi történt Bata szabadalmazott minden versenyen felálláló cipővarrógépeivel a vámon? Ezt a témát nagyszerűen lehet irodalmi kiaknázni, amellelt falrengésben érdekes is.*

Körülbeül ilyennek látja és ilyennek akarja az eljövendő új irodalmat Bata, a cipőkirály. És mi szürke pennaforogatók alattvalói hűséggel és lelkesedéssel üzenünk mindenünnen a pánirodalmi kongresszus váteszének Suszteropoliszba, hogy cipész maradj a sámfánál.

(F.)

— A palesztinai zavargások újból megélénkültek. Jenin mellett a zendülő arabok és az angol katonaság között véres összetűzés volt. Nyolc arab meghalt, egy angol katona megsebesült. A Daily Mail jeruzsálemi tudósítója szerint az angol titkos rendőrség megállapította, hogy a palesztinai véres zavargásokat a moszkvai komintern munkájának kell tulajdonítani. Tel-Avivban a csendőrség egy titkos kommunista pártirodát fedezett fel. Ugyanott sok titkos iratot, rőpcédulát és pénzt foglaltak le. Az iratok részletesen tartalmazták a zavargások terveit

Ne elégedjék meg a máig használt illatszergyári készítményekkel

Vegyen egyszer a:

Les Créations „N. H. B.” márkájú PUDER, KÖLHIVIZ, ARC-, SZAJFESTÉK és PARFÖMBÖL

Ha össze fogja hasonlítani, meg lesz lebb ezek felsőbbrendűségétől. Hosszu évek tudományos kísérletezései az illatszergyártás művészetének terén tették tökéletessé a

Les Créations N.H.B.

készítmények. Kérje teljes bizalommal a legjobb drogériákban, gyógyszerárakban és illatszerárakban. A nagy beszerzési forrás: N. H. Baitha-az, Bucuresti, Str. Solari 9

Kommunisták bosszúja volt a monarchia vezér meggyilkolása

Calvo Sotelo spanyol monarchista vezér meggyilkolása Spanyolországban nagy izgalmat keltett. Monarchista körökben bizonyosra veszik, hogy a kommunisták Casstillo hadnagy meggyilkolása miatt álltak bosszút. A büntény elkövetésével Moranokapitányt gyanúsítják, akit letartóztattak. A hatóságok szigorú intézkedéseket fogantottak és Madrid egész rendőrségét és katonaságát készenlétebe helyezték, mert zavargásoktól tartanak. Eddig a jobboldali pártok százhetvenöt hívet tartóztattak le és a YA című legnagyobb spanyol katolikus napilapot is megszüntették, mert Calvo Sotelo haláláról külön kiadásban számolt be.

A monarchista vezér meggyilkolásával kapcsolatos vizsgálat megállapította, hogy a vér, amelyet azon autó hátsóaján találtak, amelyben Sotelot elhurcolták, élő ember vére volt. Az autó belsejében talált véryomok pedig már csak holttestről érdeket. Ebből nyilvánvaló, hogy Sotelot előbb megsebesítették, azután a gépkocsi belsejében meggyilkolták és holttestét vitték ki a temetőbe.

Legujabb sport hírek

SZEGEDI CSAPAT GYŐZELME

A Szeged FC futbalcsapata tegnap Tallinban játszott és 3:2 (1:2) arányban győzött az ottani válogatott csapat ellen.

A NÉGEREK ELŐRETÖRNEK

Newyorkban most tartották meg az atlétikai olimpiai válogató versenyt, amelynek több száma, különösen azok, amelyekben fekete versenyzők indultak, szenzációs eredményeket hozott. Ezek az eredmények előrevetik annak a harcnak az árnyékát, amely a berlini olimpián az amerikai és európai atléták között kifejlődik. Mutatóba közlünk néhány eredményt. A száz méteres síkfutást a néger Owens nyerte 10.4 mp eredménnyel, míg a kétszáz méteren 21 mp időt ért el. A négyszáz méteres síkfutás győztese a néger Williams lett 46.6 mp idővel, míg az ezerszáz méter Cunningham 3 p. 49.9 mp idő alatt futotta meg. Magasugrásban Albrigh-ton 208 cm-t ugrott, távolugrásban Owens eredménye 788 cm. volt, míg a rudugrásnál Graber 435 cm. eredménye keltett feltűnést.

Sport

Gyaptapították sikereiket az Ilsa derék uszói a Lipován rendezett uszóversenyen

— Gyermekkirándulás. A Magyar Nőegylet legközelebbi gyermekkirándulása július 16-án, csütörtökön reggel 8 órakor indul a Magyar Házból.

— Aranylakodalom. Bensőséges családi ünnepség keretében ülte meg Lang György lipovai gazdálkodó és felesége házasságuk ötvenedik évfordulóját. Az aranylakodalmas pár a templomban szentmisét hallgatott, amelynek keretében Siebig Frigyes pápai kamarás újból megáldotta frigyüket. Az egyházi szertartás után ünnepi ebéd volt, amelyen Siebig pápai kamarás, özvegy E r o t h y Ferencné, a katolikus nőegylet elnöke és a lipovai társadalom sok tagja vett részt. A ritka jubileum alkalmával az aranylakodalmas párt sokan keresték fel szerencsekívánatokkal.

— A Magyar Kultúra kritikája. A magyarországi katolikusok kitünő lapja, a Magyar Kultúra, irodalmi rovatvezetője a következőket írja P u s z t a i - P e p o v i t s József Harc egy falat kenyérért című könyvéről: „A magyar költészet szociális vonatkozású eszméinek fejlődését, illetve hullámmását tárgyalja Eötvös Józseftől a mai lírikusokig tíz költő szemléletén keresztül. Eredeti, érdekes és tanulságos egy a téma, mint annak volhalvezetése. Egységes problémája biztos áttekintést nyújt. Előnye, hogy irodalompolitika-mentesen tárgyalja a kérdést és etikus elgondolásait esztétikus és más tisztán irodalmi szempontok nem zavarják. Tudja érzékeltetni nagy távlatokban a szociális eszme mind finomabb, mélyebb és izzóbb lelkiességét. Ha a szerző ígérete szerint tovább kutatja a szociális eszme költői forrásait, akkor jókora hiányt pótol az irodalomismeret lelki hátterű világában.”

— Szív- és idegbajusoknál, vese- és cukorbetegknél, kőszvényben és csuszban szenvedőknél az enyhe természetes „Ferenc József” keserűviz kitünően beválik, mert a beleket alaposan kitisztítja, a gyomor és a máj működését előmozdítja, az emésztést és az anyagcserét pedig lényegesen megjavítja. Az orvosok ajánlják.

— Új ferencendi házfőnökök választása volt egyik feladata a rend most megtartott nagykaptalani ülésének. A radnai rendház élén továbbra is P. G e n s z k y Jukundián marad, míg a romániai provincia élére P. S á n d o r Vitálist választották.

— Politikai csoport tünnetese Lipovan. A Mindent a Hazáért elnevezésű politikai csoport néhány kiküldöttje Lipovan járt propagandauton. Ott érintkezésbe léptek elvártaikkal és azután mintegy hetvenen zöldre ingekben tünnető menetté alakulva, felvultak Lipova utcáin. A tünnetők hazafias dalokat énekeltek, rendezavarás és incidens nem történt. Délután Baile Lipovára akartak kimenni, ahol magyarpárti népünnepély volt, de ezt a felvonulást K a z a r u Gheorghe komiszárus, lipovai rendőrfőnök nem engedélyezte és így elálltak tervüktől.

— Veszett kutya megharapott egy urileányt. Radnai egy kóbor kutya megharapta P á s z t y Bába hus éves urileányt, a Kék Duna szabadtéri előadás egyik főszereplőjét. Az állatorvosi vizsgálat megállapította, hogy a kutya veszett volt és ezért Pászty Babát nyomban beutalták a clujli Pasteur intézetbe.

— Községi jegyző tragikus halála. Tragikus körülmények között halt meg R a d u l e s c u Ion, a severinmezei Mehadia község ötvenéves jegyzője. Radulescu jegyző az elmúlt héten Teregovon járt és amikor visszatért Mhádiára, súlyosan megbetegedett. Az idősebb férfi ugyanis romlott kolbászt evett és attól gyomorméregzést, majd vérmérgezést kapott. Hiábavaló volt az orvosok fáradozása, mert életét nem tudták megmenteni és rettenetes szenvedések után meghalt. Halálát özvegye és két diákfia gyászolják. Halála gyászba borította tovább testvéreit, R a d u l e s c u Victor dr., R a d u l s c u Octavian dr. helybeli ügyvédek, R a d u l s c u Sabin vasuti tisztviselő és S u n e a Hermin caransebesi tanítónő is, aki Radulescu-leány és egy tanár felesége.

A helybeli Ilsa sportegylet uszószakosztálya az aradi Hakoah és CAA uszók részvételével sikeres uszóversenyt rendezett Lipovan. Az eredmények a következők: 100 m. gyorsuszás: 1. Bohunitzky (Ilsa), 2. Bild (Ilsa), 3. Flesch (Ilsa). 100 m. melluszás: 1. Fischer (Ilsa), 2. Kornis (Ilsa). 100 m. hátuszás: 1. Fischer (Ilsa), 2. Sztójadinovics (Ilsa). 400 m. gyorsuszás: 1. Püllök (Ilsa), 2. Simonits (CAA). 3×50 m. vegyes staféta: 1. Ilsa A), 2. Ilsa C), 3. Ilsa B). 4×50 m. gyorsstaféta: 1. Ilsa A), 2. Ilsa B), 3. CAA. 50 m. női melluszás: 1. Rafael (CAA), 2. Lebovits (Ilsa). 50 m. női gyorsuszás: 1. Baph Éva (CAA), 2. Lebovits (Ilsa), 3. Stiaszny Mici (CAA). 50 m. ifjúsági gyorsuszás: 1. Jávor (Hakoah), 2. Oravetz (CAA), 3. Bader (Ilsa). 50 m. ifjúsági melluszás: 1. Kornis (Ilsa), 2. Lantos (Ilsa). 50 m. melluszás leányok részére: 1. Stiaszny (CAA), 2. Rafael (CAA). 50 m. gyorsuszás fiúk részére:

1. Köö (CAA), 2. Sauer (CAA), 3. Zsák (CAA). Müugrás: 1. Aszódy (CAA), 2. Ráczy (CAA). Az uszóversenyek után az Ilsa A) és Ilsa B) vizi-pólo csapatai mérköztek. Az A) csapat 4:2 arányban győzött a B) csapat ellen.

Az Ilsa uszószakosztálya, amely különben minden alkalmat megragad, hogy versenyzői fejlődését elősegítse, szombaton és vasárnap nagyszabású uszóversenyt rendez az Igiena uszoda medencéjében is. Az Ilsa két napos versenyen a fővárosi CFR uszói és kétszeres bajnokságot nyert vizi-pólo csapata, valamint az aradi uszók legjobbjai vesznek részt. A Bucuresti—Arad—Timisoara városközi uszóverseny iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert minden számban kemény küzdelem és jó eredmény várható. Az Ilsa uszói máris nagy előkészületeket tesznek, hogy városunk uszósportját sikeresen képviseljk.

Románia pentatlonbajnoksága

Románia 1936. évi pentatlonbajnokságát Cs á k l á n y (Bucuresti CFR) nyerte meg 2994 pontos országos rekorddal. Második J o n e s c u Crum brasovi atléta lett 2992 ponttal. A harmadik helyet a recasi H o c k l nyerte el 2359 ponttal. A régi rekord 2802 pontos volt és ezt még a második helyezett Jonescu Crum is megdöntötte.

A sporthirlapírók ünnepélye Bocs Montanan

Vasárnap rendezik meg Bocs Montanan a sporthirlapírók nagy sportünnepélyüket, amely az üdülőház alapkövének letételével kapcsolatos. Az ünnepségre különvonat szállítja az érdeklődőket, akik szerdán estig jelentkezhetnek a IV. kerületi Scudier-téren levő Nadascu-újságkioszknál vagy a II. kerületi Traian-téri újságkioszknál. A menetdíj oda-vissza nyolevanöt leibe kerül, tehát ez a kellemes hétvégi kirándulás senkinek sem okoz nagyobb anyagi megterhelést. A sportünnepség kiemelkedő eseményének a Timisoara—Resita válogatott futballcsapatok mérkőzése ígérkezik, mert a helybeli válogatott csapatba a Ripensia is ad játé-

kosokat. A resitai csapat is nagy előkészületeket tesz a küzdelemre és mindenképpen érdekes és izgalmas meccsre van kilátás. A sporthirlapírók Bocsamontani ünnepsége iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg és bizonyára zsufolt vonat indul vasárnap reggel Bocsamontanába.

A Slavia is kiesett a Középeurópa Kupából

Prágában nagy érdeklődés közepette játszották le a Slavia—Austria kupamérkőzést, amelyet a Slavia 1:0 arányban megnyert. A gólt a második félidőben B r a d a c szerezte. A Slavia tehát nem tudta behozni a bécsi csapat három gólos előnyét és ezzel kiesett a Középeurópa Kupa további küzdelmeiből. Az Austria legközelebb az Újpesttel kerül szembe.

Gerevich a magyar kardvívás bajnoka

Budapesten rendezték meg az idei magyar kardvívóbajnokságot, amelyet Gerevich nyert meg. Második R a j e s á n y i, harmadik pedig K o v á c s lett.

— Református nőszövetségi nap Fratelián. E hó 19-én, vasárnap a frateliai Református Nőszövetség délelőtt 10 órakor kezdődő nőszövetségi napot rendez Dániel Sándorné elnök vezetésével. Esmecserék, előadások lesznek, amelyeket D e b r e c z e n i István timisoarai, S t r e l e c z k y Sándor clupodiai és N i t s István frateliai református lelkészek vezetnek, illetve tartanak. A nőszövetségi nap műsorának részletes ismertetésére még visszatérünk.

— Kifosztották egy vendéglő éléskamráját. Vakmerő betörés történt Baile Lipován. A fürdő éttermének bérőljő, S z ó n y i Ferenc, a vasárnapi magyarpárti népünnepélyre való tekintettel még előző napon nagymennyiségű élelmiszert vásárolt. A helyzettel ismerős betörők tudomást szereztek erről és az éjszaka folyamán behatoltak az éléskamrába, ahonnan egy egész borjút, két sertést és különböző élelmiszert vittek magukkal. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Halálos ugrás a vízbe. C o j o c a r i u Petru csendőr, aki a Timisben fürdeni akart, a sági hídról a folyóba ugrott és eltűnt a hullámokban. Többen utána ugrottak, de nem találták meg. Végül is hálókkel kutatták át a folyó vizét. Két órai keresés után ráakadtak a csendőr holttestére, amelyet a sági csendőrkaszárnyában ravataloztak fel és onnan helyezték örök nyugalomra.

— Kis leányt rabolt egy autós bandita. G a v r i l e s c u Ion, a munteniai Salcuza községben lakó gazda kiskorú leánya, teheneket őrzött a mezőn. Miközben a leány az állatokra vigyázott, a közelében hirtelen feltűnt egy gépkocsi, amelyből egy fiatalember szállt ki. Az idegen erőszakkal az autóbá vonszolta a sikoltozó leányt és azután a gépkocsi a főváros irányában eltűnt. A leányról kézrekerítésére széles körben megindult a nyomozás, annál is inkább, mert nem ez az első eset, hogy Craiova és környékén fiatal leányok rejtélyes körülmények között eltűntek.

Iratkozzon be
a
CULTURA
kölcsonkönyvtárba
IV., Bulev. Carol 16.
Olvashatja a legjobb magyar és német könyvuidonságokat.
Déli Hírlap előfizetőinek 25 lei havonta.
Minden nap szerelhet.
Telefon 15-07.

— Tíz milliós visszaélés egy vámi vatainál. Bacau jelentés szerint az c tani vámhivatalban történt hivatali lenörzés alkalmával hosszabb idő óta sz vámhivatalnál hosszabb idő óta sz bálytalanságok történtek. A vámhiv tal tisztviselői állítólag tíz millió le elsikkasztottak. Az ellenőrzést vég vámmellenőr azonban nem fejezhet l a vizsgálatot, mert intervenció folytán további vizsgálatot felfüggesztették.

— Egy anya súlyos büne. Borzalmas l letre akadtak a tolvadai temetőben. Eg kóbor kutya alig kétnapos ujszülött csecsmó holttestét kaparta ki a földből. A me indított nyomozás kiderítette, hogy a gye melnek W i e d e r Anna az anyja. Az as szony kijelentette, hogy gyermekét holta hozta a világra és maga temette el. Tagad azt, mintha élve temette volna el a csecsmót. A timisoarai ügyészség elrendelte a k holttest felboncolását és ennek eredmény től függ, hogy milyen eljárás indul W i e d e r Anna ellen.

— Tíz mozdonyvezetőt az okiráltság helyeztek át. Az oradeai forgalmi főnökség rendeltet kapott a központi vezérigazgat ságtól, hogy tíz kisebbségi mozdonyvezet a legrövidebb időn belül helyezzenek át a okiráltságba. A rendeletnek megfelelőe már ki is jelölték azokat a mozdonyvezet ket, akik legkésőbb augusztus tizenötöd kéig kötelesek új állomáshelyükön jelen kezni.

— Kinyílt a szekrényajtó — rossz je Pantinor Anna lugoji asszony bejeler tette a rendőrségen, hogy tizenhat éves Is ván nevű fia fürdeni ment és azóta eltűn A rendőrség a kétségbeesett asszony am meggyőződésének adott kifejezést, hogy fi bizonyára a vízbe fulladt, mert az eltűné estéjén a szobában levő szekrényajtó magá tól kinyílt. A babonás asszony ezt rossz je nek tekintette. Hiába akarták az asszony a rendőrségen megvizsgálni, Pantinor Ar na hazament és öngyilkossági szándékú köszódaoldatot ivott. Két nap múlva azút egészségesen hazaérkezett a fia, aki a egyik szomszédos községben volt látogatá ban a rokoinainál. Az asszony, aki közbe már jobban lett, még most sem akarj elhinni, hogy fia él, hanem azt hangoztatja hogy csak fia szelleme áll előtte. A hatósá gok intézkedésére most elmebeli állapotá fogják az orvosok megvizsgálni.

— A közönség közé rohant egy verseny autó. Borzalmas szerencsétlenség történt Braziliában a sao paulói autóversenypályán Helen Nice, francia versenyző nő verseny közben az egyik fordulónál elveszítette uralmát a volán felett, mire gépkocsija a közön ség közé rohant. Öt néző halálát lelte, míg harmincheten súlyosan megbesültek. A gépkocsit vezető Helen Nice szörnyethalt.

MOZI

MOZIK MŰSORA:
Szerda, július 15.

Apollo-mozi: A fotóriporter.
Capitol-mozi: Szerlemért éiek mo-
dern hamupipóke (Kettős-műsor).

Közgazdaság

Buza és takarmánymű az idén éri el 1930 óta a legmagasabb árat

A földművelésügyi miniszteriumhoz ma érkező jelentések, amelyek alapján rekordtermésről számolnak be. A román gabonakereskedelmét, amelynek már égen nem volt olyan kiemelkedése, mint az idén. Az amerikai búzatermesztés miatt a világpiacra a búza ára még egyre emelkedőben van. A kormányzat megállapítani, hogy a kedvező áremelkedés meddig tart, de máris bizonyos, hogy a búza takarmánymű ára 1930 óta a legmagasabb. A kormányzat megállapítani, hogy a kedvező áremelkedés meddig tart, de máris bizonyos, hogy a búza takarmánymű ára 1930 óta a legmagasabb. A kormányzat megállapítani, hogy a kedvező áremelkedés meddig tart, de máris bizonyos, hogy a búza takarmánymű ára 1930 óta a legmagasabb.

gyobb mennyiségű orosz buza kerül a piacra, az bizonyára csökkenően fogja az árakat befolyásolni. Ettől úgy akarják megvédeni a román gabonakereskedelmét, hogy a kormánytól és a Nemzeti Banktól olyan exportrendszer kérnek, amelynek hatása nyomban megmutatkozik. Az export támogatása érdekében feltétlenül szükségesnek látszik a kiviteli kereskedelemnek a Nemzeti Bank által történő finanszírozása. Ezzel a jegybank is biztosítaná magának a megfelelő devizamennyiséget, a fizetési egyezmények gyorsabban lennének érvényesíthetőek és végül a gazdasági élet gyorsabban kapná meg az export ellenértékét.

Szikvizgyárak termékeik előállításához csakis folyékony szénsavat használhatnak

A közegészségügyi miniszterium módosította az élelmiszerek és italok ellenőrzését célzó szabályzatot a szikviz és limonádé gyártására és forgalomba hozatalára vonatkozólag. A szikviz előállításához az egészségügyi tanácsok engedélyre van szükség. Azokat a szikvizgyárakat, amelyek a szikviz gyártásához és töltéséhez használnak, jól szűzített vizet vagy ezüstözni. A szikvizgyár termékeinek előállításához csak folyékony szénsavat használhat. Az új szabályzat, amelyet a Monitorul Oficial

július 6-i száma közöl, pontosan meghatározza a szikviz és a limonádé gyártásának módját. Előírja a szabályzat, hogy működési engedélyt csak olyan szikviz- és limonádégyár kaphat városokban, amely legalább három ezer szikvizűveggel és legalább kétezer limonádé-üveggel rendelkezik, kisebb városokban és nagyobb községekben a minimális mennyiség 2000, illetőleg 1000 üveg.

A szőlőtermelés védelméről szóló törvény értelmében az ecetgyárak csak a

földművelésügyi miniszterium által kiadott engedély alapján működhetnek. A szeszmonopol és az egészségügyi miniszterium véleményezése után a földművelésügyi miniszterium ellenőrzi a gyárt, hogy az megfelel-e a szőlőtermékek védelméről szóló törvény végrehajtási utasításának. Csak ezután adja ki az ecetgyáraknak a működési engedélyt.

A kedvezőtlen idő ártott a szőlőnek.
A földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett jelentések szerint Olteniában az utóbbi idő kedvezőtlen időjárása miatt gyenge szőlőtermés várható. Különösen Ramnicul Sarat környékén lesz gyenge az idei szőlőtermés, mert a fagy és dér tönkretette a termést.

Megkezdtek az Olaszországra szóló import-export engedélyek kiadását. A külkereskedelmet szabályozó bizottság, mint Bucurestiből jelentik, már megkezdte az olaszországi áruforgalom újrafelvételéhez szükséges behozatali és kiviteli engedélyek kiadását. Az engedélyeket a Banca Nationala is ellátja az előírt transzfer-vizummal s ezzel Románia a szankciókat már megszüntette Olaszországgal szemben.

Mégis a Ganz-művek szállítják a vágóhidat hűtőberendezés. Ismeretes, hogy Hodor Viktor dr. belügyminiszteri vezérfelügyelő a timisoarai városházán vizsgálatot tartott a városi vágóhid hűtőberendezésére tartott árlejtés ügyében, mert a központi árlejtő bizottság elnöke a belügyminiszteriumban tiltakozást jelentett be. A belügyminiszteri vezérfelügyelő az ügy iratait átvizsgálta és kedvező véleményezést adott, mire a miniszter jóváhagyta az árlejtés eredményét. Ezek után a hűtő-

berendezés szállítását végleg a budapesti Ganz-művek kapták és még e héten létrejön a szerződés a város és Ganz-művek között.

Élénk forgalom a búzapiacra. A bányászati gabonapiacra élénk üzleti forgalom mellett barátságos irányzat uralkodik. Bőséges kínálat van valamennyi terményáruban és gabonaműben, a kereslet is kielégítő. A piaci árak a következők: ujbúza 360, óbúza 350, tengeri 290, zab 250, takarmányárpa 210, korpá 270, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 700, nagymalmi liszt 720, tökmag 900, bányászati repce 650, káposztarepce 700 lei.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 502—507, olasz lira 8.30—9.90, török font 78—81, dollár 99—110, német márká 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, szerb dinár 2.90—3.30.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 10—11, svájci frank 53—54, belgas 28—30, dollár 161—165, angol font 855—865, olasz lira 11—11.50, német márká 43—45, hollandi forint 115—120, cseh korona 6.40—6.30, osztrák schilling 33—34, zloty 25—27, magyar pengő 32—33, dinár 3.30—3.60, török font 120—125, Napoleon-arany 1145—1150, arany font 1400—1445.

APRÓHIRDETÉSRE

LEGALKALMASABB

A DELI HIRLAP

Félegyházi András:

Lakodalom van a mi utcánkba...

Élethöz vívfolyásokkal

33

Seregi Marcsa bizony ebbeli elbeszélésben nagyon is összezagyvált a valóság a képzelettel olyképpen, hogy öt százalék tényálladékhöz kilencvenöt százalék fantáziát vegyített. Azonban, akik állgatták, úgy füleltek minden szavára, mintha szentírás lett volna.

Amig a konyhán szorgoskodik és megesszi a nagy előkészületeket a Felvégi zabó Erzsébet menyekzői lakomájára, egy-egy multbeli dicsőségét mesélgeti a körülötte foglalatostkodó asszonyi hadnak. Különösen a Térgyve András városi gazdasági cseléd özvegye, a Panna néni hallgatja nagy buzgalommal. Bólogat és alig eszi, hogy Seregi Marcsa szavafolyásában egy kis szünet keletkezzék, mert nyomban belevág:

— Hát biz a u van, néha szegény lánynak is kinákozik a szerencse, de aztan legtöbbször el is rugja magát. Itt van az én Franci lányom is, aki most a Szabó Mihál tanító urék szögáloánya. Fiatalabb korába felment Pestre szögáni, ahol az idősebbik néneje is szögát. Hát a szögálati helin lakott egy fiatal indzellér, aki oszt beleszeretett a lányomba. Aszonta neki, hogy aszongya, Franci, elveszlek feleségű, de a Franci aszonta neki, hogy aszongya, nem mén urho, mer a csak lenézi paraszti feleségűt. Sokszor beszélgetek igiten, amig végű az indzellér kijelentette, hogy bánattyába elbujdosik a

világba. Csakugyan el is bujdosott.

— Es még emléket se hagyott a Francinak? — kérdezte Julcsa, a kocsis felesége.

— Hagyott a, — felelte Panna néni — má honne hagyott vóna, de beadtuk a pesti lelencházba és mos már pár esztenődös a kisfiu. A Franci pedig hazagyűtt és elszegődött szögálonak a Szabó Mihál tanítóékhó évi negyvennyolc forintér.

A beszélgetés azonban nem akadályozta munkánkat. A konyhából a különböző tejjesen, vagy félig kész eledelék, sülték és miegyebek, töltött káposztás fazekak, husos-kásás lábasok mind bevándorolnak a kamrába és a lakás fűtetlen szögájába, ahol várakozniok kell, amig vasárnap este sor kerül a befejezésükre, felmelegítésükre és tálalásukra.

Az esküvő előtti szombat reggel az éteremmel átalakított hombárból nagy kopácsolás hallatszott ki. Megjelent ott Fertályos Bódi ácsmester, aki a házigazda, annak két fia és a kocsis segítségével serényen nekilátott a munkának. Két hosszú asztalt eskábáltak össze. A két asztal két oldalára hosszú lóca került. A hombár felső végében a két hosszú asztal közé harmadik asztalt csináltak, amely a kettőt összekötötte. Ez volt a főasztal. Ez elé nem deszkalóca került, hanem megfelelő számú szék. Ennél az asztalnál van helye majd az ifju párnak, a papságnak, a menyasszonynak és a vőlegény szögáloának, az uri vendégeknek és a legközelebbi kónságnak. A két hosszú asztalnak a középsztal felé eső végén helyezkednek el a nyoszolyópárok és a násznagyok a feleségeikkel. A többi vendég azután majd úgy foglal helyet, ahogy kedve tartja. Mindenki igyekszik jó barátja, komája közlébe jutni, mert úgy jobban izlik az eszem-izsom, ha közben beszélge-

téssel ütök az időt. Azt tartja a magyar ember, hogy a vidám beszélgetés, a tréfalkozás, a nevetés fokozza az étvágyat. Már pedig ebben a lakodalomban mindenkinék szüksége lesz hatalmas étvágyra. Száznál több lesz a vendég, de azért annyi jobbnál-jobb ételt készítenek, hogy az akár kétszáz ember bendőjének a feszültség való megtöltésére is elégséges lenne. Szombat estig már annyi mindenféle étel van felhalmozva, hogy szeri száma nincsen. Pedig a különböző léfélék és egyéb előre nem készíthető ételek csinálására csak a lakodalom napján kerül majd a sor.

Szombat estig elkészülnek az asztalok és padok ácsolásával. Ideje is, mert Felvégi Szabó Károlyné és Tajti Andrásné, a két örömanya, máris nekilát a terítésnek. Hófehér abroszokat raknak az asztalokra, tányérokat, kést, villát, kanalat helyeznek el minden tányér mellé. No, nem feledkeznek meg a poharakról sem. A pohár a lakomán legalább is olyan fontos és elengedhetetlen szerzőszám, mint a tányér és az evőeszköz. A menyasszony, a vőlegény, az apátplébános, a káplán, a többi urinép, az örömszülők és a közvetlen családtagok teritéke mellé még asztalkendőt is raknak. Késő este lesz, mire a terítéssel elkészülnek.

Felvégi Szabóék két legényfia ugyanakkor néhány székkel ront be a hombárba. A székeket az egyik sarokba állítják.

— Hát tik mit akartok azzal a székekkel ottan? — kérdi tőlük az anyjuk.

— Haggya má, édesanyám, kell ez a cigányoknak. Nem muzsikálhatnak egész éjjel lábón állva, akár a gólyamadár.

— Emmán igaz, — helyesel a gazdaszöny.

— Hozunk mingyár még asztalt is a

szögábu a cigányoknak, — mondja Felvégi Szabó Ferenc.

Kérdi Tajtiné:

— Hát a minek? Hasze a cigányok majd felváltva kint esznek a konyhán. Minek nekik asztal?

— Kell az asztal, nénemasszony, merho arra rakik le pihenőközbe a hegedűt, meg oszt a cigány előtt bornak is kell állni, ho a torkát gyantázhassa vele. A boros üvegeknek és a poharaknak is kell ám az asztal. A cigány csak úgy huzi örömost a talp alá valót, ha maga is iszogatik közbe.

— Igazad van, — állapítja meg Tajtiné, Felvégi Szabóné pedig helybenhagyólag bólint.

A két asszony még sorra nézi a hombár falára akasztott petróleumlámpákat és miután megállapítják, hogy azok szünlitig vannak tele olajjal, kioltják a világosságát és kivonulnak a hombárból. Ez a terem most üres és elhagyatott marad reggelig. Kora reggel azonban már ott sűrög a kocsis és Jancsi, a kishéres. Tűzet raknak abba a hatalmas két vaskályhába, amelyet a Krausz Móric vaskezeskedő kölcsönzött ki a lakodalomra. Ez a két nagy vaskályha bármely lakásba is tulnagynak, nem is győznék azt állandóan fűteni, ha pedig fűtenék, úgy rendszer méretű lakásban olyan nagy hőseget terjesztene, hogy a guta környékezne mindenkit. Még több ilyen nagy kályhája volt a Krausz vasárusnak. Ezeket a kályhák rendszerint olcsó pénzért kikölcsönözötte telente hombárokban tartott esküvői lakomákra meg jómodu gazdák halottai torára. Ez a két vaskályha, amelybe a kocsis és Jancsi vasárnap reggel, Szent András apostol ünnepén tűzet rakott, sok esküvőt látott már.

(Folyt. köv.)

Rádió

Szerda, július 15. **Bucuresti.** Reggel 6.30: Ritmikus torna, utána rádiószurnál. Majd hanglemezek és háztartási tanácsadó. Délben 1.3: Szórakoztató-zene hanglemezek. 8: Hírek. Délután 6: Tánczene. Este 7: Időszzerű-anyag. 7.15: Zenekari hangverseny. 8: Bordenache Aurel előadása. 8.20: Hanglemezek. 9.20: Előadás. 9.25: Zongorahangverseny. 10.10: Hangverseny. 10.30: Hírek és sportközlemények. 11.45: Hírek a külföldi rádióhallgatók részére. 11.55: Hírek a belföldi rádióhallgatók részére. 12: Szórakoztató-zene közvetítése az egyik fővárosi étteremből. **Budapest.** 7.45: Torna, utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1.5: Zongorahangverseny. 1.45: Hírek. 2.10: Szalónzene. 3.40: Hírek. 5.15: Asszonyok a békéért. Kárpáthy négy Rózsa előadása. 5.45: Hírek. 6: Zenekari hangverseny. 7.20: Pályaválasztás és gazdasági élet. Laky Dezső dr. előadása. 7.50: Hegedűhangverseny. 8.30: Előadás. 9: Rádiószalónzene. 9.40: A rádió külügyi negyedőrája. 10.20: Hírek. 10.40:

Énekhangverseny. 11.15: Cigányzene. 12.15: Hanglemezek. **Pudapes. II.** Este 7.15: Hangverseny. 7.50: Előadás. 8.20: Hanglemezek. 9.25: Hírek. Bécs. Este 8.30: Opera, hanglemezek. 11.10: Vonósnyégys. 12.15: Jazz. **Csütörtök, július 16. Bucuresti.** Reggel 6.30: Ritmikus torna, utána rádiószurnál.

Majd hanglemezek és háztartási tanácsadó. Délben 1.3: Szórakoztató hanglemezek. 1.25: Kulturális és sportközlemények. 1.40: Román-dalok. 2.5: Hanglemezek. 2.15: Hírek. 2.30: Szórakoztató-zene hanglemezek. 3: Hírek. Délután 6: Szórakoztató-zene. Este 7: Időszzerű-anyag. 7.15: Zenekari hang-

verseny. 8: Riegler Emil előadása. 8. Zongorahangverseny. 8.55: Busuioara Alexandru előadása a párisi nemzetközi állításról. 9: Rádiószalónzene. 10.30: Hírek és sportközlemények. 10.45: Hangverseny. 11.5: Zenekari hangverseny. 11. Hírek. 11.55: Hírek. **Budapest.** 7.45: Torna, utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Abesszínia földtani kincsei. Földvár Aladár dr. felolvasása. 11.45: Felolvasás. 1.5: Hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.30: Zenekari hangverseny. 3.40: Hírek. 5.15: Hírek asszonyok paradicsoma. Náday Pál előadása. 5.45: Hírek. 6: Pap Károly elbeszélése. 6.30: Cigányzene. 7.30: Szilády Zoltán előadása. 8.10: A magyar-német változott olimpiacsapatok kézilabda mérkőzés második félidejének közvetítése. 8.50: Rinéhangverseny. 9.20: A Csavargó lány műperett közvetítése. 10.25: Hírek. 11: Hírek. 12.20: Ottlik György németnyelvi előadása. 12.40: Hanglemezek. **Budapest.** Este 7.40: Felolvasás. 8.15: Rádiószalónzene. 9.30: Hírek. 10.20: Cigányzene. **Budapest.** Este 8.30: Zenekari hangverseny. 10: T. ka-est. 11.30: Rádiózene. 12.45: Tánczene.

1936. LIPCSEI ŐSZIVÁSÁR

Augusztus 30-tól szeptember 3-ig

60 százalék utazási kedvezmény az összes német birodalmi vasutakon!

Felvilágosítást nyújt: Angerbauer Jenő, tb. képviselő, Timișoara I., Str. Gen. Praporgescu 2. Telefon 70

Leipziger Messamt / Leipzig / Deutschland

Nyári menetrend

Ervényes 1936 május 15-től. (Időszámítás éjféltől-éjfélig 0-24 óra.)

Vonatok indulása Timișoara, Domnita Elena állomásról:

Vonatok érkezése Timișoara, Domnita Elena állomásra:

Bucurestibe gyorsvonat	7.45	Bucurestiből gyorsvonat	0.20
Bucurestibe Szimplon	12.26	Bucurestiből gyorsvonat	7.28
Bucurestibe gyorsvonat	22.10	Bucurestiből Szimplon	19.17
Turnu Severinre személyvonat	13.30	Turnu Severinről személyvonat	18.00
Caransebesre motorvonat	4.20	Caransebesről motorvonat	6.50
Caransebesre motorvonat	10.30	Caransebesről személyvonat	9.57
Caransebesre személyvonat	18.10	Caransebesről motorvonat	13.23
Jimboliára személyvonat	1.30	Lugojról motorvonat	19.59
Jimboliára személyvonat	7.55	Jimboliáról személyvonat	6.25
Jimboliára személyvonat	13.40	Jimboliáról személyvonat	10.05
Jimboliára személyvonat	18.35	Jimboliáról személyvonat	12.15
Jimboliára Szimplon	19.28	Jimboliáról személyvonat	17.35
Buziásra motorvonat	5.55	Jimboliáról személyvonat	21.45
Buziásra személyvonat	8.10	Buziásról motorvonat (Vasár és ünnepe nap)	0.01
Buziásra motorvonat	10.12	Buziásról motorvonat	7.52
Buziásra motorvonat	13.25	Buziásról motorvonat	12.21
Buziásra motorvonat	18.30	Buziásról motorvonat	15.45
Buziásra motorvonat (Vasár- és ünnepe nap)	22.05	Buziásról személyvonat	18.29
Crucenire motorvonat	8.22	Buziásról motorvonat	21.57
Crucenire motorvonat	13.45	Cruceniről személyvonat	6.40
Crucenire személyvonat	18.02	Cruceniről motorvonat	12.28
Resitára személyvonat (Versecre és Oravitára)	7.57	Cruceniről motorvonat	17.25
Resitára motorvonat (Oravitára)	11.18	Resitáról személyvonat Oravitára és Buziásról)	7.17
Resitára motorvonat	14.27	Resitáról motorvonat	11.41
Resitára személyvonat (Oravitára és Versecre)	19.33	Resitáról motorvonat (Oravitáról)	17.43
Berzoviára motorvonat (Oravita felé)	15.21	Resitáról személyvonat (Oravitára és Versecről)	21.23
Stamorára motorvonat	5.32	Berzoviáról motorvonat (Oravitáról)	11.08
Stamorára motorvonat	10.26	Stamoráról motorvonat	8.42
Báziásra személyvonat	13.56	Stamoráról személyvonat (Versecről)	12.06
Stamorára motorvonat	16.32	Stamoráról motorvonat	14.20
Jebelre motorvonat	15.09	Stamoráról motorvonat	19.11
Aradra Oradeáig személyvonat	0.41	Jebelről motorvonat	15.08
Aradra személyvonat	5.22	Aradról motorvonat	1.13
Aradra motorv. (Budapestre Rapid)	7.02	Aradról Oradea felől személyvonat	7.33
Aradra motorvonat	10.25	Aradról személyvonat	9.55
Aradra Oradeáig (Budapestre gyorsvonat)	12.29	Aradról motorvonat (Budapestről személyvonat)	11.45
Aradra személyvonat	14.10	Aradról Oradea felől személyvonat	13.20
Aradra motorvonat (Budapestre személyvonat)	16.12	Aradról motorvonat	15.37
Aradra Oradeáig személyvonat	19.22	Aradról Oradea felől (Budapestről gyorsvonat)	17.19
Aradra motorvonat	21.59	Aradról motorv. (Budapestről sz. v.)	20.15
Oradeára gyorsvonat és Budapestre személyvonat Aradon át	8.15	Aradról személyvonat (Budapestről Rapid)	22.49
Valcanira motorvonat	8.00	Oradeáról gyorsvonat (Aradon át)	21.50
Valcanira motorvonat	17.20	Valcaniról személyvonat	7.53
Cenadra motorvonat	8.08	Valcaniról motorvonat	13.00
Cenadra motorvonat	14.00	Valcaniról motorvonat	19.55
Cenadra személyvonat	18.04	Cenadról személyvonat	7.40
Rischiára motorvonat	4.30	Cenadról motorvonat	12.42
Iermatára motorvonat (szükség esetén)	6.01	Cenadról motorvonat	19.38
Iermatára motorvonat	16.30	Rischiáról motorvonat	5.55
Radnára motorvonat	6.15	Iermatáról motorvonat	7.20
Radnára motorvonat	9.45	Iermatáról motorvonat	17.28
Radnára motorvonat	13.10	Radnáról motorvonat	7.08
Radnára motorvonat	18.30	Radnáról motorvonat	12.23
		Radnáról motorvonat	16.08
		Radnáról motorvonat	19.53

Apreohirdetések

Ukítás

rovizsgára előkészítés

uj, bevált módszer alapján, francia, német, számtan és kereskedelmi tárgyakból. Cim: Jachan könyvkereskedés, I. Bánáti Ban. egyesület-palota (színház mellett). Telefon 17-85. (4397)

Pótvizsgára, lelkiismeretesen előkészít vizsgaelőkészítésben nagy gyakorlattal bíró hölgy, elsősorban román nyelv és irodalomról, franciából, történelemből stb. Cim: I. Bulev. Regina Maria 3. II. em. 6 ajtó. Értekezni lehet minden délután 4-6 óra között. Eddigi sikere: garantálják az eredményt.

Alkalmazás

Perfekt szakácsnő

aki segítséggel az összes házi munkákat elvégzi, hosszabb bizonyítvánnyal, azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban. (4257)

Tiszta bejárónő

pár órai napimunkára, kis családnak a II. kerületben, felvétetik. Cim a kiadóban. (2040)

Mindenes

aki a főzéshez ért, azonnal felvétetik. Cim: Str. Mircea Voda 3.

Állási keres

32 éves

erőteljes férfi, bármilyen munkát elvállal. Vendéglőben esetleg csapos, vagy háziszolgái teendőket is ellátná. Timișoara I., Str. Galati 4. Szabó Imrénél. (4412)

Perfekt szakácsnő

állást keres, esetleg idősebb urhoz, vagy ur-hölgyhöz házvezetőnőnek is menne. Vidékre is megy. Cim: Fratelia III. utca 58. (4456)

Az ország egyetlen vendéglátó parl. szaklapja

Gazeta Restauratorilor și Botellerilor
Vendéglősök és Szállodások Lapja

Timișoara I., Strada Caruso 3
megjelenik minden szombaton.
Ott kell legyen minden vendég-
iparos asztalán

Vakás

Kiadó

2 szobás, fürdőszobás, központi lakás. I. S. Marasesti 14. I. emelet, háztulajdonosnál. (44)

Adás-vétel

Eladó

120 hold föld, Timișoara mellett, épületekkel. Kisebbszobákban is. Háztulajdonos, I. Str. Virgil Onitiu 3. (446)

Különítelek

Sorsjegyek

a Román Állami Osztályosorsjáték első o tályához már megérkeztek és kaphatól közismert szerencsés számokkal rendelkező M a r c h-trafikában, Timișoara Piața Kőr No. 1. Diszkréció biztosítva. Sorsjegyek ár ¼ Lei 200.—, ½ Lei 400.—, 1/1 Lei 800.— Vidékre pénz előre való beküldése plus 8 lei portó melléklése mellett küldök. (436)

Olcson

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Glogar 9. Ádám Willwerth. (438)

Hölgyek figyeimébe!

Harisnyaszem felszedést pontosan és olcsón vállalkoz. II., Str. Tigruului 13. Utcán lakó utolsó ajtó. (25)

Különféle fehérneművarrást

vállal. elsődrendű fehérnemű-varrónő. Cim: III., Str. Romulus 72. (25)

Fordítóirodám

I., Piața Brătianu 2 sz. alatt (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig is olcsón vállalkozóként, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh, orosz nyelven.

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás-tanár, Bucuresti-i Timișoara város volt első fordítója.